

Bhupinder Singh Sandhu v. State of Punjab, etc. (Surinder Singh, J.)

ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਬੱਲਬਗੜ੍ਹ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 16 ਮਾਰਚ, 1974 ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੱਲਬਗੜ੍ਹ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 1 ਮਾਰਚ, 1974 ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ, ਉਸ ਦਾ ਕੇਸ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਆਧਾਰ ਹੈ।

(6) ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਧਾਰਾ 259 ਕਰੋੜ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੀ.ਸੀ., ਪਰ ਇਹ ਸਿਰਫ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪੜਾਅ ਚਾਰਜ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 259 ਸੀ.ਆਰ. ਪੀਸੀ ਕੋਲ ਕੋਈ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ।

(7) ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਐਨ ਕੇ ਐਸ

ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੇ.

ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ- ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ- ਉੱਤਰਦਾਤਾ

1976 ਦੀ

ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 4228 ਅਤੇ

1977 ਦਾ CM ਨੰਬਰ 2023

ਅਕਤੂਬਰ 19, 1978।

„ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ 1950— ਆਰਟੀਕਲ 226 (3)—ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸ (ਸਜ਼ਾ ਮੁਕਤ ਅਪੀਲ) ਨਿਯਮ 1970—ਨਿਯਮ 5, -14, 15 ਅਤੇ 21—ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਸਿਵਲ ਸਰਵੈਂਟ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ— ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਿਯਮ 21— ਕੀ ਅਨੁਛੇਦ 226 (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਕਲਪਿਕ ਉਪਾਅ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਬਿਨਾਂ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤੇ - ਕੀ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਹੈ।

ਦਾ ਪੀ ਡੀ ਐਨ ਜੇ ਏ ਬੀ ਸਿਰਫ ਉਸ ਕੇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਹੈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 21 ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 21 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜਪਾਲ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਸਿਵਲ ਸੇਵਕਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੁਝ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 21 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸ਼ਬਦ "ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ" ਇਸ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਓਵਰਰਾਈਡਿੰਗ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਾਜਪਾਲ ਜਾਂ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ.

Bhupinder Singh Sandhu v. State of Punjab, etc. (Surinder Singh, J.)

ਨਿਯਮ 21 ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ 'ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ 1950 ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਅਸਧਾਰਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226(3) ਤਹਿਤ ਨਿਯਮ 21 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ।

(ਪਾਰਾ 4 ਅਤੇ 5)।

226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਈ ਹੈ, ਉਸ ਕੇਸ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਜਿਸ ਦੀ ਉਸ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ :-

- (a) ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿੰਦਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ P-20 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ, ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਅਨੁਬੰਧ P-14 ਜੋ ਕਿ ਖਤਰਨਾਕ ਅਤੇ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ-13 ਉਸਨੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ;
- (b) ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਿਜ਼ਰਵ ਪੈਂਡੈਂਟਸ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਤੰਗ ਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ ਤੁਰੰਤ ਜਾਰੀ ਕਰਨ।
- (c) ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜੋ ਉਸਨੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਝਿਆ ਹੋਵੇ;
- (d) ਉਸ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਖਰਚੇ, ਅਤੇ
- (e) ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਬਾਲਾ, ਇਨਕੁਆਰੀ ਅਫਸਰ ਅੱਗੇ ਅਗਲੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ; ਅਤੇ
- (f) 3, 5, 8 ਤੋਂ 13 ਅਤੇ 15 ਤੋਂ 20' ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ/ਮੂਲ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਨੂੰ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

6 ਨਿਯਮ 17 ਸੀਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਧਾਰਾ 151 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਨੁਬੰਧ P/2Q ਦੇ ਨਾਲ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ

ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ P/10 ਦੀ ਬਜਾਏ Annexure P/20 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਸੋਧੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ.

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ।

ਜਵਾਬਦਾਤਾ 1, 2 ਅਤੇ 5 ਲਈ ਏਜੀ (ਪੀ.ਬੀ.) ਦੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ।
ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਗੁਪਤਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ 3 ਅਤੇ 4 ਲਈ ।

ਨਿਰਣਾ

ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ.

(1) ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨਿੰਦਿਆ ਦੀ ਸਜ਼ਾ (ਨਕਲ ਅਨੁਸੂਚੀ P/20) ਅਤੇ ਦੋਸ਼-ਪੱਤਰ ਦੀ ਨਕਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ (ਨਕਲ ਅਨੁਸੂਚੀ P/14) ਅਤੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਰਿੱਟ ਲਈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਾ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦੋ ਸਮੂਹਾਂ, ਭਾਵ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ: 1, 2 ਅਤੇ 5 ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ: 3 ਅਤੇ 4 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਪੈਪਸੂ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਰਲੇਵੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ 17 ਫਰਵਰੀ, 1959 ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਭਲਾਈ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖੇਡ ਅਫਸਰ, ਕਲਾਸ II ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਰਤੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 24 ਨਵੰਬਰ, 1961 ਤੋਂ ਖੇਡ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਖੇਡ ਅਧਿਕਾਰੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਪਰੋਕਤ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ, ਉਸਨੇ ਚੰਗੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੈਚਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਨਾਲ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤਾ ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੇ ਹਾਕੀ ਕੋਚ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅੰਪਾਇਰ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਸੀ ਪਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਫਿਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜੋ 28 ਜਨਵਰੀ, 1971 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਸੂਚੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੁਬਾਰਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਿਵਲ

Bhupinder Singh Sandhu v. State of Punjab, etc. (Surinder Singh, J.)

ਮੁਕੱਦਮੇ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣਾ ਉਪਾਅ ਮੰਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਲੀਬਿਤ ਹੋਣ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਫਿਰ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਕੁਝ ਨਿੱਜੀ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਵਿਡੀਓ ਆਰਡਰ ਕਾਪੀ ਅਨੁਸੂਚੀ P/2. ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਹਾਕੀ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਰਬੰਸ ਲਾਈ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੋਟਰਿੰਗ ਦੇ ਠੋਕੇ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ (ਨਕਲ ਅਨੁਸੂਚੀ P/3) ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 1972. ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵੀ ਉਸਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ/5 ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਜਵਾਬ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਨਕਲ ਅਨੁਸੂਚੀ P/7) ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 5 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ) ਨਿਯਮ 1970 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯਮਾਂ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ), ਸੰਚਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਦੋ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ। ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਇਸ ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ।

(2) ਜਦੋਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀ ਤਰੀਕ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 226(3) ਦੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਬਾਰ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਵਿਕਲਪਕ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਮੈਂ ਅੱਜ ਉਪਰੋਕਤ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

(3) ਇਹ ਕਹਿਣ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226(3) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੱਟ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਪਾਅ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇ ਕੇ ਇਸ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਮੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹੁਣ ਮੁੱਢਲੇ - ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਿਰਫ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਵਿਵਾਦ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਥਿਰ ਹੈ. ਮੌਜੂਦਾ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸਿਰਫ ਦਾਖਲਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਨਿਵੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅੰਤਿਮ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(4) ਸਾਨੂੰ ਹੁਣ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਸਬੰਧਤ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ, ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ) ਨਿਯਮ, 1970। 14, 15 ਅਤੇ 21 ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। :

“14. ਉਹ ਆਦੇਸ਼ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ - ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ-

- (i) ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹੁਕਮ;
- (ii) ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਪ੍ਰੋਸੀਡਿੰਗ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਜਾਂ ਕਦਮ-ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ;
- (iii) ਨਿਯਮ 8 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂਚ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼।

15. ਉਹ ਆਦੇਸ਼ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ - ਨਿਯਮ 14 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ , ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੋਣਾ ਦਿੱਤੇ ਸਾਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ: -

- (i) ਮੁਅੱਤਲੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਿਯਮ 4 ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ;
- (ii) ਨਿਯਮ 5 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਭਾਵੇਂ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਪੀਲੀ ਜਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ;
- (iii) ਨਿਯਮ 5 ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਗਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ;
- (iv) ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਜੋ-

Bhupinder Singh Sandhu v. State of Punjab, etc. (Surinder Singh, J.)

- (a) ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਉਸਦੀ ਤਨਖਾਹ, ਭੱਤੇ, ਪੈਨਸ਼ਨ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੁੰਦਾ ਹੈ;
  - (b) ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਸ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ;
- (v) ਹੁਕਮ-
- (a) ਬਾਰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਕੇਲ ਵਿੱਚ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਪੱਟੀ 'ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਰੋਕਣਾ;
  - (b) ਇੱਕ ਉੱਚ ਸੇਵਾ, ਗ੍ਰੇਡ ਜਾਂ ਪੋਸਟ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਹੇਠਲੇ ਸੇਵਾ, ਗ੍ਰੇਡ ਜਾਂ ਪੋਸਟ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਜੁਰਮਾਨੇ ਵਜੋਂ;
  - (c) ਪੈਨਸ਼ਨ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਜਾਂ ਰੋਕਣਾ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ;
  - (d) ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਜਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਮੁਅੱਤਲੀ ਅਧੀਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥ ਅਤੇ ਹੋਰ ਭੱਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ; ਜਾਂ
  - (e) ਉਸਦੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ-
    - (i) ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ; ਜਾਂ
    - (ii) ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ, ਹਟਾਉਣ ਜਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ, ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਕੇਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੇਠਲੇ ਸੇਵਾ, ਗ੍ਰੇਡ, ਪੋਸਟ, ਟਾਈਮ ਸਕੇਲ ਜਾਂ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ, ਗ੍ਰੇਡ ਜਾਂ ਪੋਸਟ ਦੀ ਬਹਾਲੀ, ਜਾਂ
  - (f) ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਕਿ ਉਸਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ, ਹਟਾਉਣ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਜਾਂ ਘੱਟ ਸੇਵਾ, ਗ੍ਰੇਡ, ਅਹੁਦਾ,

I.L.R. Punjab and Haryana (1979)1

ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸਕੇਲ ਜਾਂ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਕੇਲ ਵਿੱਚ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਅਵਧੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਉਸਦੀ ਬਹਾਲੀ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ, ਗ੍ਰੇਡ ਜਾਂ ਪੋਸਟ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਬਿਤਾਇਆ ਗਿਆ ਸਮਾਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਵਿਆਖਿਆ - ਇਸ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ -

- (i) 'ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ;
- (ii) ਸਮੀਕਰਨ 'ਪੈਨਸ਼ਨ' ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਪੈਨਸ਼ਨ, ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਲਾਭ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

21. ਸਮੀਖਿਆ - (1) ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ -

- (i) ਰਾਜਪਾਲ; ਜਾਂ
- (ii) ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ, ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਤਰੀਕ ਦੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਜਾਂ
- (iii) ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ, ਇਸ ਲਈ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਆਮ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਆਮ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ;
- (a) ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰੋ, ਸੋਧੋ ਜਾਂ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖੋ; ਜਾਂ
- (b) ਆਰਡਰ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨਾ, ਘਟਾਉਣਾ, ਵਧਾਉਣਾ ਜਾਂ ਵੱਖ ਕਰਨਾ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣਾ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਜਾਂ
- (c) ਕੇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਭੇਜ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ
- (d) ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰੇ ਜੋ ਇਹ ਢੁਕਵੇਂ ਸਮਝੇ;

Bhupinder Singh Sandhu v. State of Punjab, etc. (Surinder Singh, J.)

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੀਖਿਆ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਜਾਂ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। v) ਨਿਯਮ 5 ਦੇ (ix) ਤੱਕ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਗੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਨਿਯਮ 8 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਨਿਯਮ 14 ibid ਉਹਨਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਨਿਯਮ 15 ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਅਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼, ਅਰਥਾਤ, (1) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਪੱਤਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ (ਅੰਕੜਾ P/14), (2) ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਉਸ ਦਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ (ਅਨੁਲੱਗ P/13), ਅਤੇ (3) ਉਸ 'ਤੇ ਨਿੰਦਾ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ (ਅਨੁਲੱਗ P/20) ਅਪੀਲਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਆਮ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜਪਾਲ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਕੋ ਇਕ ਨੁਕਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 21 ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਕਲਪਕ ਉਪਾਅ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਨਿਯਮ ਤਾਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ 'ਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਦੋਸ਼-ਪੱਤਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ। ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤੇ ਵਿੱਚ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਡਰ ਹੈ, ਮੈਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਤਰਕ ਦੀ ਕਦਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਯਮ 21 ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗੀ ਕਿ ਨਿਯਮ ਉਪ-ਧਾਰਾ (a), (ਬੀ), (ਸੀ) ਅਤੇ (ਡੀ) ਵਿੱਚ ਗਿਣੀਆਂ ਗਈਆਂ ਚਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਏ) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ, ਸੋਧ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ

ਤੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਹੈ ਜੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜੁਰਮਾਨਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧੀ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਕੇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵੀ ਭੇਜ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਮੂਲ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਡੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਇਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 21, ਇਸਲਈ, ਸਿਰਫ ਉਸ ਕੇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 21 ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਇੱਕ ਸੀਵਿਯਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(5) ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਰਿਆਇਤ ਹੈ ਜੋ - ਸਾਰੀਆਂ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਉਪਾਅ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਸਹਾਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਫਿਰ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯਮ 21 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੀਵਿਯਾਨਕ ਉਪਾਅ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜੋ ਗਵਰਨਰ ਜਾਂ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਕੁਝ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰਫੋਂ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਸਿਵਲ ਸੇਵਕਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਨਿਯਮ 21 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸ਼ਬਦ "ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ" ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਓਵਰ-ਰਾਈਡਿੰਗ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਾਜਪਾਲ ਜਾਂ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ. ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 21 ਇੱਕ ਸੀਵਿਯਾਨਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੀਵਿਯਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226

Bhupinder Singh Sandhu v. State of Punjab, etc. (Surinder Singh, J.)

ਅਤੇ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਅਸਾਧਾਰਣ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ। ਲੰਘਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਉਲਟ ਕੋਈ ਵੀ ਅਥਾਰਟੀ ਮੇਰੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਹੈ।

(6) ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਬਾਰ ਵਿਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਖੇਡ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰ, ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਲਾ ਦਾ ਮੈਦਾਨ ਫਿੱਕਾ ਪੈ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੁਣ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਕੋਈ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਮੁੱਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲ ਹੋਣਾ ਹੈ।

(7) ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(8) 1977 ਦੇ ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ ਨੰਬਰ 2023 ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬੇਅਸਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ

